

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122203976
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122203976.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcov: 1. N. D., nar. X.X.XXXX, bytom T. XXX, XXX XX F., 2. M. D., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX, XXX XX F., právne zastúpení: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, so sídlom Zámocká 28, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaný v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpený: Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, 821 01 Bratislava, IČO: 36 862 169, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24Csp 66/2022-74 zo dňa 03.10.2022 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) žalobu zamietol (výrok I.), žalovanému voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom uviedol, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 137, § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 53 ods. 1, 4, 12 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

3. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve, konkrétne určenia zmluvnej podmienky uvedenej v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXX XXX XXX XXXX zo dňa 05.05.2008, v časti C) Kreditná karta, v znení: „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20 000,- Sk a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je 11 v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný s možnosťou zvolenou v časti B).“ za neprijateľnú. Zároveň sa domáhali určenia, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. A XXX XXX XXXX zo dňa 05.05.2008, v časti

F) Dohoda o zrážkach zo mzdy (§ 551 Obč. zákonníka v platnom znení), v znení: „Klient/ka podľa časti A) Zmluvy o CETELEM SLOVENSKO a.s. sa dohodli na zabezpečení pohľadávok z úverovej zmluvy uzavretej podľa časti B) a C) takto: Klient/ka výslovne a neodvolateľne súhlasí, aby mu/jej v prípade, že sa omešká so splácaním úveru dlhšie ako 1 mesiac, t.j. nezaplatí aspoň dve po sebe nasledujúce splátky úveru, uskutočňoval platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy, a to až do výšky stanovenej občianskym súdnym poriadkom v ustanoveniach o výkone rozhodnutia, až do úplného splatenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva (t.j. vrátane úrokov a zmluvnej pokuty), a aby zrazenú sumu poukazoval na účet CETELEM SLOVENSKO a.s.. CETELEM SLOVENSKO a.s. týmto spôsobom zabezpečenia súhlasí. Táto dohoda sa vzťahuje aj na budúcich platcov mzdy klienta/ky, ako aj na iné príjmy klienta/ky, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia zaobchádza ako so mzdou. Náklady spojené s vykonávaním zrážok zo mzdy nesie klient/ka.“ je neprijateľná, ako aj určenia, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXX XXX XXX XXXX zo dňa 05.05.2008, vo Všeobecných podmienkach CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (s účinnosťou dňa 01.04.2008 - bod V-16) v časti III. Klasický úver, odsek III. 4. Splácanie úveru, bod 4.1., v znení: „Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak nie je dohodnuté inak. Cetelem splátku použije na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzovníka poplatkov platného v deň čerpania úveru a zverejneného Ceteleмом (ďalej len “SP”), vrátane čiastky určenej na úhradu poistného, pokiaľ je klient poistený, a splátku príslušnej časti úverovej istiny. Klient je povinný splácať poskytnutý úver vrátane nákladov na účet Cetelemu a pod variabilným symbolom (ďalej len “VS”), ktorých čísla oznámi Cetelem klientovi písomne. Platba bez uvedenia správneho VS nemusí byť považovaná za uhradenú.“ je neprijateľná. Žalobcovia ďalej žiadali určiť, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXX XXX XXX XXXX zo dňa 05.05.2008, vo Všeobecných podmienkach CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (s účinnosťou dňa 01.04.2008 - bod V-16) v časti III. Klasický úver, odsek III.-5 Zabezpečenie pohľadávky z úveru, bod III. 5-4, v znení: „Klient podpisom tejto zmluvy vyhlasuje, že v súlade s ustanovením § 401 ObZ predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv vzniknutých Ceteleму voči nemu zo zmluvy na obdobie 10 rokov od okamihu, kedy začala táto doba plynúť. Toto vyhlásenie sa vzťahuje i na práva vzniknuté Ceteleму odstúpením od zmluvy.“ je neprijateľná, ako aj že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXX4 XXX XXX XXXX zo dňa 05.05.2008, vo Všeobecných podmienkach CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (s účinnosťou dňa 01.04.2008 - bod V-16) v časti V. Záverečné ustanovenia, bod V-13, v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory vzniknuté z tejto zmluvy, vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zánik zmluvy, sa budú rozhodovať v rozhodcovskom konaní pred jediným rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu pri Komerčnej rozhodcovskej spoločnosti, a.s., so sídlom v Čadci, Nábřežná 1293 (zriadenie uverejnené v Obchodnom vestníku č. 45/2008) alebo Rozhodcovského súdu v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 14 (zriadenie uverejnené v Obchodnom vestníku č. 89/2005). Postup v rozhodcovskom konaní sa riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení a ďalej vnútornými predpismi vybraného rozhodcovského súdu. Tieto vnútorné predpisy sú k dispozícii v sídle spoločnosti Cetelem a tiež v sídle a na internetových stránkach obidvoch rozhodcovských súdov. Zmluvné strany sa zaväzujú podrobiť rozhodnutiu vybraného rozhodcovského súdu a jeho rozhodnutie bude pre strany konečné, záväzné a vykonateľné.“ je neprijateľná.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom bola dňa 5.5.2008 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcom spotrebiteľský úver vo výške 33.073,33 eur (pôvodne 996.367 Sk). Podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán súd posúdil tak, že úverová zmluva medzi stranami skutočne obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú výraznú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, rovnako ukladajú žalovaným povinnosti, pričom sa žalobcom ako dlžníkom za tieto povinnosti nedostalo adekvátne protiplnenie. Avšak dospel k názoru, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo. Ochranu už porušeného práva môžu dosiahnuť žalobou na plnenie, napríklad žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia. Doktrína preventívneho charakteru určovacej žaloby vychádza preto z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem vtedy, ak k porušeniu jeho práva nedošlo, avšak jeho právo je neisté alebo ohrozené. Stav tejto neistoty alebo ohrozenia možno odstrániť tým, že bude existovať rozhodnutie súdu o existencii predmetného práva. Z doktríny preventívneho charakteru určovacej žaloby vyplýva, že žalobný nárok na plnenie konzumuje aj určovací žalobný nárok. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené

za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intentitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Z doktríny preventívneho charakteru určovacej žaloby vyplýva, že naliehavý právny záujem v zásade absentuje, ak má žalobca možnosť žalovať na splnenie povinnosti. Je to tak v prípade, keď tvrdené právo už nie je v štádiu neistoty alebo ohrozenia, ale kedy už došlo k jeho porušeniu. K ukončeniu záväzkového vzťahu medzi stranami došlo v roku 2013 splnením. Žalobcovia podali v roku 2022 žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Hodnotiac predmetnú vec z hľadiska vyššie popísaných skutkových zistení, ako i platnej právnej úpravy, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto ju v plnom rozsahu zamietol.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 CSP, nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote žalobcovia. Namietali, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že v konaní poukázali na viacero rozhodnutí vyšších súdnych autorít vo vzťahu k problematike existencie a preukazovania naliehavého právneho záujmu v prípade spotrebiteľských vzťahov. Súd prvej inštancie sa však vyjadril len k rozhodnutiu najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017. Zo strany súdu došlo k stavu denegatio iustitiae a porušenie princípu právnej istoty. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie považujú za arbitrárne a zmätočné, pretože v bode 22. odôvodnenia posudzuje napadnuté neprijateľné zmluvné podmienky ako neprijateľné, napriek tomu v rozpore s ust. § 298 CSP, § 137 CSP, § 3 ods. 3 a 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít a princípom právnej istoty, žalobu zamietol. Poukázali na ust. § 398 CSP, podľa ktorého je súd povinný ex offa aj bez návrhu skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacom so spotrebiteľskou zmluvou. V ďalšom poukázali na jednotlivé rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a rozhodnutia Krajského súdu v Prešove týkajúce sa preukazovania naliehavého právneho záujmu. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že rovnako ako vo vyjadrení k žalobe zo dňa 26.05.2022 je potrebné zodpovedať otázku, akým spôsobom ohrozujú napadnuté neprijateľné zmluvné podmienky práva žalobcov ako spotrebiteľov. K čerpaniu z úverového rámca prostredníctvom kreditnej karty na základe úverovej zmluvy vôbec nedošlo. Zrážky zo mzdy neboli vôbec vykonávané a ani nie je dôvodná obava, že by k ich vykonávaniu žalovaný pristúpil, keďže úver je už deväť rokov splatený. Zmluvná podmienka a p predĺžení premlčacej lehoty nebola nikdy aplikovaná. K aplikácii rozhodcovskej doložky nikdy nedošlo. Súhlasí so súdom prvej inštancie, že všetky tvrdenia žalobcov v konaní boli sporné. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

8. Žalobcovia v replike uviedli, že zotrvávajú na celej svojej, v odvolaní uvedenej, argumentácii. Ku skutočnosti, že samotné plynutie času nemá žiaden vplyv na možnosť vyhovieť žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky osobitne poukázali na rozsudok najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Navrhli, aby odvolací napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaný v duplike uviedol, že žaloba podaná žalobcami nie je spôsobilá pôsobiť komplexne ako efektívny prostriedok zabezpečujúci ochranu ich ohrozených a porušených spotrebiteľských práv ako spotrebiteľov. Práva a právom chránené záujmy žalobcov nemôžu byť ohrozované ani porušované z dôvodu, že úver vyplývajúci z úverovej zmluvy uzatvorenej ešte v roku 2008 bol kompletne splatený v roku 2013. Zopakoval, že žiadne z napadnutých zmluvných podmienok nebola aplikovaná, preto trval na všetkých svojich tvrdeniach uvedených v konaní.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a v súvisiacich výrokoch o trovách konania (§ 379 písm. a/ CSP), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec

prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

11. Súd prvej inštancie zamietol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXX4 XXX XXX XXXX zo dňa 05.05.2008.

12. Odvolací súd konštatuje, že neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie, podľa ktorej zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva pre žalobcov ako spotrebiteľov právo domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver, ktorý je už deväť rokov splatený. Právne významné nie sú ani námietky žalovaného, ktorý poukazuje na nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení týchto neprijateľných zmluvných podmienok. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že v prípade žaloby spotrebiteľa o určenie/vyslovenie neprijateľnosti alebo neplatnosti zmluvnej podmienky nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 27/2018 z 28.3.2019). Aj po zmene procesných predpisov s účinnosťou od 01.07.2016 (prijatím nového procesného kódexu v podobe CSP) možno konštatovať, že v prejednávanej veci odôvodňuje určenie neprijateľných zmluvných podmienok ustanovenie § 137 písm. c) CSP v nadväznosti na ustanovenie § 298 ods. 2 CSP, ktorý priamo ukladá súdu, aby v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky uviedol vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, resp. zmluvných podmienok. Napokon právo žalobcu - spotrebiteľa domáhať sa určenia takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplýva aj z ustanovenia § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva, že (v korelácii so spomínaným ustanovením § 298 ods. 2 CSP) spotrebiteľ - žalobca má preukázateľný naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky za situácie, že samotný súd prvej inštancie zistil neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky, resp. zmluvných podmienok a v závislosti od toho aj vo veci rozhodol.

13. Súd mohol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v jednom prípade, a to v prípade, keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak súd zistí, že v súdnej veci o neprijateľnú zmluvnú podmienku ide, žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť nemôže, a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky samostatnou žalobou, alebo pri podmienkach, aké sú obsiahnuté v § 298 ods. 2 CSP a tiež bez ohľadu na to, či žaloba smeruje proti obchodníkovi, ktorý je autorom neprijateľnej zmluvnej podmienky, alebo proti jeho právnomu nástupcovi a bez ohľadu na to, že o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, už bolo v inom súdnom konaní, ale z iného právneho vzťahu, založenom iným právnym úkonom rozhodnuté, a to aj v prípade, ak by sa súdne konania týkali tých istých strán a bez ohľadu na to, či v prípade úverového právneho vzťahu, už úver splatený bol, alebo nebol.

14. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že súd prvej inštancie odňal stranám sporu právo konať pred súdom a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

15. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie sa v intenciách odôvodnenia odvolacieho súdu opätovne zaoberať nárokom žalobcov voči žalovanému, pričom žalobcovia nie sú povinní preukazovať právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v podanej žalobe. právny záujem. Svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 CSP tak, aby obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

16. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie taktiež o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).